

Nr 66

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående
högre utbildning av sjuksköterskor jämte i ämnet
väckta motioner.*

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under elfte huvudtiteln, punkten 112, föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Högre utbildning av sjuksköterskor för budgetåret 1958/59 beräkna ett förslagsanslag av 280 000 kronor.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 66, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 31 januari 1958, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för högre utbildning av sjuksköterskor, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för högre utbildning av sjuksköterskor, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1958/59, dels ock till Högre utbildning av sjuksköterskor: Avlöningar och Omkostnader för budgetåret 1958/59 under elfte huvudtiteln anvisa två förslagsanslag av 235 000 och 25 000 kronor.

Kurser för utbildning av instruktionssköterskor vid sjuksköterskeskolorna samt husmödrar och avdelningssköterskor vid sjukvårdsanstalterna har hittills bedrivits av svensk sjuksköterskeförening, som erhållit statsbidrag till verksamheten med i princip två tredjedelar av kostnaderna. Föreningen avser att nedlägga denna verksamhet fr. o. m. den 1 juli 1958.

I ett den 10 november 1949 avlämnat betänkande II (SOU 1951:33) framlade 1946 års kommitté för sjuksköterskeutbildningen förslag rörande ordnandet av bl. a. utbildningen av sjuksköterskor med undervisande och administrativa uppgifter. Sedan betänkandet varit föremål för remissbehandling, uppdrog Kungl. Maj:t — som fann kommitténs betänkande i berörda del böra överarbetas — åt medicinalstyrelsen att, med beaktande av vad föredragande departementschefen anfört i 1955 års statsverksproposition (XI ht, p. 110), verkställa ifrågavarande översyn av betänkandet. Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t chefen för inrikesdepartementet att tillkalla högst tre experter jämte sekreterare för att biträda medicinalstyrelsen vid utredningsarbetet.

Med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallades sedermera landstingsdirektören Erland von Hofsten, ordföranden i svensk sjuksköterske-

förening, riksdagsledamoten Gerda Höjer samt föreståndaren för statens sjuksköterskeskola i Stockholm Astrid Janzon att såsom experter biträda medicinalstyrelsen vid fullgörandet av ifrågavarande utredningsuppdrag.

Med skrivelse den 20 september 1957 har medicinalstyrelsen överlämnat förslag angående högre utbildning för sjuksköterskor. Förslaget har i samråd med experterna utarbetats av en inom styrelsen utsedd delegation, bestående av medicinalrådet O. von Zweigbergk samt byråinspektörerna Majsa Andrell och Brita Engström.

I propositionen lämnas en redogörelse för nuvarande förhållanden, kommitténs och medicinalstyrelsens förslag samt avgivna remissyttranden (s. 3—20), till vilken redogörelse utskottet får hänvisa.

Departementschefen anför att den grundläggande utbildningen av sjuksköterskor numera sker huvudsakligen i det allmännas regi, nämligen vid sjuksköterskeskolor, drivna av landstingen och städerna utanför landsting samt vid statens sjuksköterskeskolor i Stockholm och Göteborg. Denna utbildning, som enligt gällande kursplaner omfattar teoretisk och praktisk undervisning m. m. under minst 33½ månader, är emellertid icke tillfyllest för att kvalificera eleverna till bl. a. tjänster såsom avdelningssköterskor, lärare vid sjuksköterskeskolor m. m. (instruktionssköterskor) samt husmödrar vid sjukvårdsanstalter. I denna del kräves alltså en vidareutbildning.

Sedan år 1917 har svensk sjuksköterskeförening svarat för denna vidareutbildning. F. n. ordnas årligen i Stockholm och Göteborg fyra avdelningssköterskekurser om 12 veckor samt en lärarkurs och en husmoderskurs om vardera 9½ månader. Till verksamheten utgår statsbidrag med f. n. i princip två tredjedelar av ett på visst sätt beräknat bidragsunderlag.

Otvivelaktigt har föreningen genom sitt initiativ till dessa kurser och sin under en lång följd av år bedrivna utbildningsverksamhet gjort en betydelsefull insats till gagn för svensk sjukvård. Denna verksamhet har dessutom för föreningen inneburit ekonomiska upppoffringar. Även om statsbidrag som nämnts utgått till föreningen för verksamhetens upprätthållande, har nämligen föreningen fått tillskjuta betydande belopp bl. a. för att kunna tillgodose de ständigt ökade kraven på utvidgning av verksamheten i fråga om såväl antalet kurser som kursernas omfattning. Sålunda beräknades föreningens egna utgifter för kurserna redan under budgetåret 1948/49 uppgå till cirka 15 000 kronor, medan skillnaden mellan beräknat bidragsunderlag och utgående statsbidrag för innevarande budgetår utgör cirka 60 000 kronor. I realiteten har dock föreningen själv fått svara för en ännu större andel av kostnaderna.

Frågan om att verksamheten skulle övertagas av det allmänna har länge varit aktuell, och förslag härom framlades 1949 av 1946 års kommitté för sjuksköterskeutbildningen (SOU 1951: 33). Förslaget ledde emellertid icke till resultat, och spørsmålet upptogs ånyo i 1955 års statsverksproposition

(XI ht, p. 110). Såsom däri uttalades torde det i längden icke kunna anses tillfredsställande, att en enskild förening i sådan utsträckning betungas med betydande kostnader för en verksamhet av ifrågavarande art. Frågan om huvudmannaskapet för utbildningen och organisationen i övrigt av densamma ansågs emellertid böra upptagas till förnyad och ingående prövning genom en översyn av 1949 års förslag om högre utbildning av sjuksköterskor.

På därom av Kungl. Maj:t meddelat uppdrag har medicinalstyrelsen företagit ifrågavarande översyn samt framlagt förslag om den högre sjuksköterskeutbildningens organisation m. m. Styrelsen har därvid behandlat frågorna om utbildning av instruktionssköterskor vid sjuksköterskeskolor samt husmödrar och avdelningssköterskor vid sjukvårdsanstalter. Beträffande huvudmannaskapsfrågan har medicinalstyrelsen i likhet med sjuksköterskekommittén stannat för att föreslå, att utbildningsverksamheten i fortsättningen skall drivas i statlig regi. Tre avdelningssköterskekurser föreslås förlagda till Göteborg i där förhyrda lokaler, medan för övriga kurser avses skola uppföras en nybyggnad i Solna på en tomt intill statens sjuksköterskeskola. I avbidan på att nybyggnaden kommer till stånd, föreslår styrelsen, att undervisningen provisoriskt förlägges till nuvarande, av sjuksköterskeföreningen i Stockholm förhyrda lokaler. I förhållande till sjuksköterskeföreningens nuvarande kurser föreslår styrelsen som nyheter bl. a. dels att instruktionssköterskekurserna förlänges från två till tre terminer, dels att särskild utbildning för husmödrar vid de mindre sjukvårdsanstalterna anordnas genom en förlängd avdelningssköterskekurs.

Medicinalstyrelsens förslag beträffande huvudmannaskapet, som i stort sett lämnats utan erinran av remissmyndigheterna, finner departementschefen sig böra godtaga. Såsom framgått av det föregående ämnar sjuksköterskeföreningen nedlägga sin kursverksamhet med utgången av innevarande budgetår. Med hänsyn till angelägenheten av att verksamheten fortgår utan avbrott förordas, att övertagandet sker fr. o. m. budgetåret 1958/59. Verksamheten anses därvid tills vidare böra bedrivas i ungefär oförändrad omfattning. I anslutning till vad kompetensutredningen anfört framhåller departementschefen emellertid, att han därmed icke tagit definitiv ställning till frågorna om utbildningens närmare organisation eller utformning. Dessa frågor bör, såsom utredningen framhållit, göras till föremål för fortlöpande översyn ur lämplighets- och effektivitetssynpunkter. Vad särskilt angår avdelningssköterskekurserna anses åtminstone på längre sikt förutsättningarna för en decentralisering böra närmare undersökas.

Vad gäller frågan om uppförande av en nybyggnad för utbildningsverksamheten erinras om att medicinalstyrelsen i nu föreliggande förslag förordat, att utbildningen av distriktssköterskor, som f. n. är förlagd till statens institut för folkhälsan, sammanföres med den högre utbildningen

av sjuksköterskor. I sitt betänkande (SOU 1957:6) har även folkhälsoinstitutsutredningen förordat fortsatta överväganden om den framtida förläggningen av distriktssköterskeskolan. I enlighet härmed har utredningen utgått från att skolan endast tills vidare skall kvarligga vid folkhälsoinstitutet. Det torde i detta sammanhang ej vara möjligt att taga ställning till frågan om distriktssköterskeutbildningens framtida ordnande. Med hänsyn till betydelsen av detta spörsmål för bedömningen av det nu aktuella byggnadsprojektet ävensom till de invändningar mot förslaget att förlägga den högre utbildningen av sjuksköterskor till en nybyggnad i Solna, som ur allmänna lokaliseringssynpunkter rests från arbetsmarknadsstyrelsens sida, finner departementschefen, att förläggningsfrågan bör ytterligare övervägas. Därvid bör givetvis beaktas alla möjligheter att lösa lokalfrågan på annat sätt än genom nybyggnad. Enligt erbjudande av sjuksköterskeföreningen kan staten för tiden fram till den 1 juli 1960 få disponera av föreningen f. n. för ändamålet förhyrda lokaler. Enligt vad departementschefen under hand inhämtat har icke heller fastighetsägaren något att erinra mot en sådan anordning. Det torde ankomma på byggnadsstyrelsen att för förhyrningen föra erforderliga förhandlingar. Då emellertid en lösning av lokalfrågan i varje fall genom en nybyggnad icke torde kunna åvägabringas före utgången av nyssnämnda tid, anser departementschefen angeläget, att byggnadsstyrelsen vid nämnda förhandlingar även upptager frågan om en förlängning av hyrestiden. Kursverksamheten i Göteborg föreslås tills vidare få bedrivas i nuvarande, för ändamålet disponerade lokaler.

Utbildningsverksamheten bör ställas under en av Kungl. Maj:t utsedd styrelse. Kungl. Maj:t bör äga besluta om såväl antalet ledamöter som styrelsens sammansättning. Bestämmelser i detta hänseende liksom rörande styrelsens och befattningshavarnas åligganden anses lämpligen böra intagas i en särskild instruktion.

Beträffande utformningen av de olika kurserna har departementschefen intet annat att erinra mot förslaget än att kursernas längd bör begränsas. Bland annat anses kunna övervägas ett större antal föreläsningar per dag än vad medicinalstyrelsen föreslagit. I fråga om villkoren för tillträde till kurserna anser departementschefen i likhet med vissa remissinstanser, att lärar- och husmoderskurserna i princip bör stå öppna för alla sjuksköterskor, som genomgått avdelningssköterskekurs eller erhållit därmed jämförlig kompletterande utbildning. Det anses emellertid få ankomma på Kungl. Maj:t att upptaga dessa spörsmål till närmare överväganden.

Kursverksamheten anses, såsom förut framhållits, under nästa budgetår böra bedrivas i ungefär oförändrad omfattning. Det föreslås alltså, att en lärarkurs, en husmoderskurs och fyra avdelningssköterskekurser anordnas. Då den av medicinalstyrelsen föreslagna förlängningen av en av avdelningssköterskekurserna för utbildning av husmödrar vid mindre anstalter synes

departementschefen innebära en värdefull rationalisering av utbildningen, tillstyrker han, att en sådan kurs försöksvis anordnas. En under innevarande budgetår påbörjad extra lärarkurs, för vilken sjuksköterskeföreningen åtnjuter statsbidrag motsvarande hela kostnaden, kommer att avslutas under nästa budgetår.

Det sammanlagda medelsbehovet för utbildningen under nästa budgetår uppskattas till i runt tal 260 000 kronor. Beloppet anses böra uppdelas på två förslagsanslag rubricerade Högre utbildning av sjuksköterskor: Avlöningar och Högre utbildning av sjuksköterskor: Omkostnader. Departementschefen har därvid ansett tillfyllest, att för nästa budgetår inrättas en tjänst som rektor i A 23, 4 studieledaretjänster i A 17 samt en tjänst som skrivbiträde i reglerad befordringsgång. Tjänsterna som rektor och studieledare föreslås som extra ordinarie i angivna lönegrader. Vidare anses böra inrättas en extra kontoristtjänst i A 9 ävensom medel beräknas för anställande av en studieledare under första hälften av budgetåret för den extra lärarkursen, för ytterligare ett skrivbiträde samt för timanställda lärare och en redogörare-sekreterare. Slutligen föreslås för anlitande av tillfällig personal ett belopp av 2 000 kronor.

Arvodet till redogöraren-sekreteraren bör bestämmas till 3 000 kronor för år. För vissa reseersättningar beräknas ett belopp av omkring 5 000 kronor. Med hänsyn härtill och med beaktande av att föreslagna timarvoden anses böra reduceras med i stort sett 20 procent, beräknas medelsbehovet för arvoden åt tillfälliga lärare m. m. till i runt tal 70 000 kronor.

För fullgörande av uppdrag som ledamot eller suppleant i den av Kungl. Maj:t utsedda styrelsen bör ersättning utgå i form av dagarvode enligt kommittékungörelsen. Kostnaden härför kan beräknas till 400 kronor.

I enlighet med vad sålunda anförts beräknas medelsbehovet under avlöningsanslaget för nästa budgetår till 235 000 kronor, varav för arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, $(3\,000 + 400)$ 3 400 kronor, för arvoden åt tillfälliga lärare m. m. 70 000 kronor, för avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 143 000 kronor samt för rörligt tillägg 18 600 kronor.

Medicinalstyrelsens förslag till omkostnadsstat för verksamheten för nästa budgetår godtages i huvudsak. I enlighet med gängse principer anses emellertid hyreskostnaderna för undervisningslokalerna böra bestridas från staten för statens allmänna fastighetsfond. Med hänsyn härtill begränsas medelsbehovet för omkostnaderna till i runt tal 25 000 kronor.

Inrättandet av stipendier för deltagare i kurserna finner departementschefen sig icke kunna tillstyrka. Det erinras om att landstingens centrala lönenämnd rekommenderat landstingen att tills vidare låta kursdeltagare behålla oavkortade löneförmåner. Nuvarande avgifter vid kurserna anses i fortsättningen böra helt slopas.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehått följande motioner, nämligen

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Aman m. fl.* (I: 330) och den andra inom andra kammaren av fröken *Höjer m. fl.* (II: 425), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta följande ändringar i av Kungl. Maj:t i proposition 66 framlagt förslag angående högre utbildning av sjuksköterskor, nämligen inplacering av rektor i lönegrad A 26 och fyra studieledare i A 19, innebärande en ökad kostnad med 12 360 kronor, förhöjning av beloppet för tillfälliga lärare från 70 000 till 82 030 kronor, att en stipendiesumma på 10 500 kronor måtte anslås till kursdeltagare, att avdelningssköterskekurserna måtte bibehållas vid en längd av 12 veckor och lärarutbildningen få en längd av tre terminer samt att i övrigt vid fortsatt planering av verksamheten vad i motionerna framhållits måtte beaktas speciellt beträffande behovet av nya lokaler,

dels ock en inom andra kammaren av herrar *Olofson* och *Nilsson* i Lönsboda väckt motion (II: 426), vari hemställts, att riksdagen vid sitt godkännande av Kungl. Maj:ts proposition och i anslutning till departementschefens uttalande i propositionen måtte uttala, att riksdagen förväntar, att en undersökning av möjligheterna till en decentralisering av utbildningen av avdelningssköterskor måtte komma till stånd snarast möjligt.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionerna II: 425 och II: 426.

Utskottet. Sammanfattningsvis innebär Kungl. Maj:ts förslag, såsom framgår av det föregående, att av svensk sjuksköterskeförening bedriven verksamhet i Stockholm och Göteborg för utbildning av instruktionssköterskor vid sjuksköterskeskolor samt av husmödrar och avdelningssköterskor vid sjukvårdsanstalter övertages av staten. Kostnaden beräknas för budgetåret 1958/59 till 260 000 kronor. Ett genomförande av Kungl. Maj:ts förslag kommer att innebära, att svensk sjuksköterskeförening befrias från de betydande kostnader föreningen för närvarande nedlägger på denna verksamhet. Rent allmänt vill utskottet, i anslutning till uttalanden i propositionen, framhålla att den nuvarande utbildningen bör utgöra riktpunkt för bestämmandet av verksamhetens omfattning under den närmaste tiden.

Rörande vissa detaljer i Kungl. Maj:ts förslag har i förenämnda motioner framställts ett flertal ändringsyrkanden. I anslutning härtill får utskottet anföra följande.

För arvoden åt tillfälliga lärare m. m. har departementschefen beräknat 70 000 kronor, vilket belopp i motionerna I: 330 och II: 425 föreslås höjt med 12 030 kronor. Utskottet vill erinra om att sjuksköterskeföreningen till verksamheten för närvarande åtnjuter statsbidrag med i princip två tredjedelar av ett på visst sätt beräknat bidragsunderlag. Därutöver har föreningen extra kostnader för högt kvalificerade föreläsare. Kungl. Maj:ts

förslag torde icke kunna beräknas täcka kostnader av den storlek föreringen totalt haft för kursverksamheten under senare år. Under beaktande av den allmänna nivå, som för statens del gäller beträffande andra föreläsningensarvoden av motsvarande slag, finner sig utskottet ändock icke böra föreslå riksdagen besluta en höjning av ifrågavarande anslagspost. Det bör sålunda ankomma på Kungl. Maj:t att i samband med utfärdande av regleringsbrev för anslaget eller i annan ordning meddela erforderliga föreskrifter rörande dessa arvoden. Utskottet avstyrker sålunda förenämnda motioner, i vad de berör denna fråga.

I motionerna I: 330 och II: 425 har vidare hemställts att en stipendiesumma om 10 500 kronor måtte anvisas för kursdeltagare i enlighet med vad i medicinalstyrelsens utredning föreslagits. Med hänsyn dels till att landstingens centrala lönenämnd rekommenderat landstingen att tills vidare låta kursdeltagare behålla oavkortade löner, dels till att nuvarande avgifter vid kurserna i fortsättningen helt slopas finner utskottet icke motiverat att nu införa statliga stipendier. De villkor som landstingen enligt motionärerna mycket ofta uppställer i samband med beviljandet av löneförmåner under kurser bör enligt utskottets mening icke utgöra anledning till ändring i den statliga studiehjälpen, vilken liksom hittills synes böra utgå i form av studielån och stipendier från studiehjälpsnämnden. Utskottet avstyrker därför förenämnda motioner, i vad de berör denna fråga.

Beträffande den närmare utformningen av de olika kurserna har departementschefen ej annan erinran mot medicinalstyrelsens förslag än att kursernas längd bör begränsas, bl. a. genom ett större antal föreläsningar per dag än styrelsen förordat. I anslutning härtill har i propositionen föreslagits, att avdelningssköterskekurserna erhåller en längd av 11 veckor, medan frågan om lärarutbildningens längd, såsom framgår av det föregående, tills vidare i viss mån lämnats öppen. Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot departementschefens uttalande, anser utskottet, att yrkandet i motionerna I: 330 och II: 425 om förlängning av dessa kurser till 12 veckor respektive tre terminer icke bör föranleda någon riksdagens åtgärd. I stället bör det ankomma på Kungl. Maj:t att, såsom departementschefen förutsatt, upptaga detta spörsmål till närmare övervägande samt anpassa kursernas längd med hänsyn härtill.

Vid behandlingen av frågan om kursernas utformning har departementschefen vidare bl. a. framhållit, att åtminstone på längre sikt förutsättningarna för en decentralisering av avdelningssköterskekurserna bör närmare undersökas. Ehuru utskottet förutsätter, att avsikten är att denna undersökning skall komma till stånd utan onödigt dröjsmål, vill utskottet i anledning av yrkandet i motionen II: 426 uttala en förväntan, att undersökningen verkställles snarast möjligt.

Vidkommande den i motionerna I: 330 och II: 425 behandlade frågan om behovet av nybyggnad för utbildningsverksamheten kan utskottet an-

sluta sig till vad departementschefen därom uttalat. Utskottet förutsätter därför, att alla möjligheter beaktas att lösa lokalfrågan på annat sätt än genom nybyggnad. I sammanhanget bör erinras om att utskottet i det föregående förordat, att en undersökning av möjligheterna till en decentralisering av avdelningssköterskeutbildningen kommer till stånd snarast möjligt. Även detta talar för en lösning av lokalfrågan på sätt departementschefen föreslagit. Utskottet avstyrker sålunda motionsyrkandet i denna del.

Mot den av departementschefen föreslagna lönesättningen för personalen har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet kan sålunda icke tillstyrka yrkandet i motionerna I: 330 och II: 425 om inplacering av rektor och studieledare i högre lönegrad än som i propositionen förordats.

Departementschefens beräkning av medelsbehovet i övrigt under de nya anslagen till Högre utbildning av sjuksköterskor: Avlöningar och Högre utbildning av sjuksköterskor: Omkostnader har icke heller föranlett någon erinran från utskottets sida.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 330 och II: 425, såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande personalförteckning för högre utbildning av sjuksköterskor:

Extra ordinarie tjänst i högre lönegrad än Ae 19:

1 rektor Ae 23;

b) godkänna följande avlöningsstat för högre utbildning av sjuksköterskor, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 400
2. Arvoden åt tillfälliga lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	70 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	143 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	18 600
<hr/>	
Summa kronor	235 000;

c) till Högre utbildning av sjuksköterskor: Avlöningar för budgetåret 1958/59 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 235 000 kronor;

d) till Högre utbildning av sjuksköterskor: Omkostnader för budgetåret 1958/59 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor;

II. att motionerna I: 330 och II: 425, i vad de icke behandlats under I., icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att riksdagen må i anledning av motionen II: 426 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kända vad utskottet anfört om decentralisering av avdelningssköterskeutbildningen.

Stockholm den 21 mars 1958

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet ha närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Ohlön, Gustaf Andersson, Ivar Johansson, Birger Andersson, Thun, Pålsson, Bergman, Holmqvist, Rikard Svensson, Söderberg, Ragnar Bergh, Hesselbom, Jacobsson och Anders Johansson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Malmborg, Pettersson i Degerfors, Thapper, Ståhl, fröken Elmén, herrar Rubbestad, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Widén, Nilsson i Göingegården, Andreasson, Lassinantti, Heckscher och fru Sjövall.

Reservation

av herr *Malmborg*, fröken *Elmén* och herr *Heckscher*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka yrkandena i motionerna I: 330 och II: 425, och att därför

dels det avsnitt i utskottets yttrande, som börjar på s. 12 med »För arvoden» och slutar på s. 13 med »hänsyn härtill», bort ha följande lydelse:

»För arvoden åt tillfälliga lärare m. m. har departementschefen beräknat 70 000 kronor, vilket belopp i motionerna I: 330 och II: 425 föreslås höjt med 12 030 kronor. Av de uppgifter motionärerna lämnat framgår, att det i propositionen föreslagna beloppet uppenbarligen är otillräckligt, om kurserna skall kunna hållas på samma nivå som hittills. Anslagsposten bör därför enligt utskottets mening höjas. Ehuru skäl kan åberopas för en ytterligare höjning utöver vad motionärerna föreslagit, vill utskottet stanna för att beloppet, i enlighet med vad i motionerna förordats, höjes med avrundat 12 000 kronor.

I motionerna I: 330 och II: 425 har vidare hemställts att en stipendiesumma om 10 500 kronor måtte anvisas för kursdeltagare i enlighet med vad i medicinalstyrelsens utredning föreslagits. Den hjälp som sjuksköterskorna kan erhålla i form av ekonomiskt bistånd från de kommunala huvudmännen under studietiden bör enligt utskottets mening kompletteras med statliga stipendier, eftersom lån och stipendier från studiehjälpnsnämnden visat sig icke vara tillfyllest. Även andra skäl kan, såsom i motionerna anförts, åberopas för ett bifall till medicinalstyrelsens förslag. Utskottet tillstyrker därför förenämnda motioner, i vad de berör denna fråga.

Beträffande den närmare utformningen av de olika kurserna har departementschefen ej annan erinran mot medicinalstyrelsens förslag än att kursernas längd bör begränsas, bl. a. genom ett större antal föreläsningar per dag än styrelsen förordat. I anslutning härtill har i propositionen föreslagits, att avdelningssköterskekurserna erhåller en längd av 11 veckor, medan frågan om lärarutbildningens längd, såsom framgår av det föregående, tills vidare lämnats öppen. Med understrykande av departementschefens uttalande att kursverksamheten tills vidare bör bedrivas i ungefär oförändrad omfattning har i motionerna I: 330 och II: 425 föreslagits att avdelningssköterskekurserna skall bibehållas vid en längd av 12 veckor och att lärarutbildningen skall omfatta tre terminer. Till detta yrkande kan utskottet ansluta sig. Utskottet tillstyrker därför motionerna, i vad de berör denna fråga.»

dels det avsnitt i utskottets yttrande, som börjar på s. 13 med »Vidkommande den» och slutar på s. 14 med »propositionen förordats», bort ha följande lydelse:

»I motionerna I: 330 och II: 425 har framhållits att undervisningen för närvarande äger rum i synnerligen trånga och primitiva lokaler och att det bl. a. därför är angeläget, att en nybyggnad för verksamheten kommer till stånd. Utskottet, som kan biträda denna mening, anser på i motionerna anförda skäl att vad i dessa anförts rörande förlägningsfrågan bör beaktas vid de ytterligare överväganden som enligt departementschefen är avsedda att äga rum.

Medicinalstyrelseutredningen har ansett, att rektor för institutet bör placeras i lägst samma lönegrad som rektor vid statens skolköksseminarium eller i A 26, vilken lönegradsplacering godtagits av såväl statskontoret som statens lönenämnd. Med hänsyn till de kvalifikationer, som befattningshavaren enligt utredningen bör besitta, anser utskottet den av departementschefen föreslagna lönegradsplaceringen, A 23, vara alltför låg. Utskottet förordar därför, att tjänsten, i enlighet med vad i motionerna I: 330 och II: 425 föreslagits, inplaceras i A 26. I anslutning härtill bör enligt utskottets mening de fyra studieledarna med hänsyn till arbetsuppgiftens art inplaceras i A 19. Även härutinnan tillstyrker sålunda utskottet förenämnda motioner.»

dels ock utskottets hemställan i nedan nämnda delar bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 330 och II: 425, såvitt nu är i fråga,

a) godkänna följande personalförteckning för högre utbildning av sjuksköterskor:

Extra ordinarie tjänst i högre lönegrad än Ae 19:

1 rektor Ae 26;

b) godkänna följande avlöningsstat för högre utbildning

av sjuksköterskor, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1958/59:

Avlöningsstat

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	3 400
2. Arvoden åt tillfälliga lärare m. m., <i>förslagsvis</i>	82 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	153 500
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	20 500

Summa kronor 259 400;

c) till *Högre utbildning av sjuksköterskor*: Avlöningar för budgetåret 1958/59 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 259 400 kronor;

d) till *Högre utbildning av sjuksköterskor*: *Omkostnader* för budgetåret 1958/59 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 35 500 kronor;

II. att riksdagen må i anledning av motionerna I: 330 och II: 425 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kända vad utskottet anfört angående kursernas längd och behovet av nya lokaler för utbildningsverksamheten;»